

NAŠ TINČE BO VOJAK!

Pripoveduje Janko Leban.

Nospod Dragan je bil uradnik pri okrajnem sodišču malega mesta L. Imel je sina Tinčeta, ki je obiskoval tamošnjo deško ljudsko šolo. Bil je brihten dečko in ves vnet za vojaški stan. Če ga je oče vprašal: »No, Tinče, kaj pa bi bil rad?«, se je takoj navdušeno odzval: »Vojak, vojak bodem, ljubi atej!« —

Pa ni čuda, če je Tinče imel toliko veselja do vojaštva. Saj je bil dobil za god sabljo, puško in čako. Če je le čas imel, opasal si je sabljo ter stopal kakor korenjak. Ob tem je pa gledal tako mrko, kakor da je sam Napoleon, da so se ga bali vsi njegovi tovariši. Če je streljal s svojo puško, živa duša ni bila varna pred njim. Ko je pa nekoč po neprevidnosti zadel domačega psa Azorja v taco, da je ta milo zacvilil, bilo bi kmalu konec njegove vojaške službe. Oče Dragan je hotel Tinčeta kot vojaka poslati v pokoj ter zapreti njegovo puško v omaro. Toda Tinče je znal prositi, lepo prositi. In posrečilo se mu je res, da je s prošnjami ganil strogega očeta, ki mu je naposled dovolil, da sme še nadalje nositi puško. Seveda mu je bilo treba biti odslej bolj previdnemu.

Nekega dopoldne, o šole prostem dnevu, je prišlo nekoliko vojakov v L., zakaj v bližini so se imele vršiti velike vojaške vaje. Oče Dragan je Tinčeta vzel s seboj, da vidi vojake. O koliko veselje je bilo za Tinčeta, gledati svetle vojaške obleke, in kako so vojaki moško stopali! Ko je pa še zadonela vesela vojaška godba, tedaj pa Tinče ni mogel več strpeti. Ponosno je korakal pred očetom gorindol in oči so se mu bliskale samega navdušenja. Sedaj pa očetu ni bilo treba šele vprašati, nego Tinče je sam veselo vzkliknil: »Oj, kako rad bi bil jaz vojak!« —

»Nu, prav,« ga zavrne oče, smehljaje se, »počakaj, da odrasteš, potem bodeš lahko vojak!« —

Toda resnica je, da se misli in želje otrok spreminjajo, kakor se spreminja mesec na nebu. Česar si otroško srce poželi zjutraj, o tem velikokrat zvečer že ničesar več ne ve! —

Popoldne je Tinče šel na izprehod ter s puško na rami in s sabljo ob boku pel pesmico, ki se jo je bil naučil v šoli:

Med vojake kdor hče priti,
puško dobro naj dobi,
dobro mora jo nabiti,
z njo sovraгу naj grozi,
Deček, boš li kdaj vojak,
spev zapomni si mi tak:
hop in hop! in hop in hop!
teci mi, konjič, v galop!
Deček, boš li kdaj vojak,
spev zapomni si mi tak:
Teci vedno čvrsto mi, konjič, v galop:
Hop, hop, hop!
brž v galop! —

Ves navdušen je bil zopet za vojaški stan. Slučaj pa nanese, da ugleda, ko se ozrè, pred seboj starega moža. Imel je velike brke, na glavi vojaško kapo, na prsih svetlo svetinjo, a v roki debelo palico. Nanjo se je opiral, zakaj imel je leseno nogo in ni mogel dobro hoditi.

Tinče se mu bliža ter ga sočutno vpraša:

»Kako li to, da stopate le ob eni nogi? Kaj so Vam naredili z drugo?«

»To ti hočem kmalu povedati, dragi deček,« odgovori starček.

»Lej, ko sem bil jaz še tako majhen, kakor si ti, sem si vedno želel, biti vojak. Bil sem ves srečen, če sem slišal vojaški boben ter gledal dohajajoče vojake.

Ob vojaških marših sem veselo stopal poleg vojakov. Ko sem dorastel, sem res bil sprejet med vojake. Takrat je bila huda vojna in moral sem tudi jaz na bojno polje. Kroglice so frčale okrog nas, kakor bi toča padala in dušil nas je strelni prah. Sovražnik je stal na hribu in mi smo dobili povelje, da ga zapodimo v beg. »Naskočite sovražnika!« je zapovedal naš poveljnik. In završali smo proti hribu, kakor bi nas nesla sapa. Že smo bili blizu gori, ko me zadene sovražna krogla v nogo in mi jo malone zdrobi. Kakor hrast pod sekiro, sem padel na tla.«

»O, o!« zakriči Tinček in se prime za nogo, kakor bi se hotel prepričati, če jo še ima. Potem pa vpraša bojazljivo: »Kaj ne da, to pa boli?« — »Boli, boli! In še kako, ljubi deček! Nekaj časa sem obležal brez zavesti, a potem so me naši nesli iz vojne gneče na zdravniško postajo, a kasneje v bolnico. Tu so mi odrezali nogo ter mi pritrdili leseno. Odtedaj hodim le prav počasi, kakor vidiš.«

Ko je vojak šepaje odhajal, je Tinče dolgo pomilovaje gledal za njim. Vračajočemu se domov pa je dečku bila glava polna težkih misli. Njegove sanje, da bi kdaj postal vojak, so se razpršile ob vojakovi leseni nogi v prazen — nič!

Zvečer je oče Dragan sedel pri mizi s svojimi prijatelji, pripovedovaje jim, kako rad bi njegov Tinče postal vojak. Poklical je dečka v družbo, objel ga ter povprašal: »Tinče, kaj bi pa ti rad postal?« Mislil je, da dobi znani, stari odgovor. Toda Tinče je pomislil na vojakovo leseno nogo ter očeta iznenadil z odgovorom:

»Ne maram več postati vojak, ata!«

»Kaj, tako hitro si se premislil?« vpraša oče ves začuden. Tinček pa mu pove, kaj se je zgodilo in kaj je slišal.

»Da,« odgovori oče smehljaje se. »Vsak stan ima svoje veselje in svoje težave. Vojak mora čuvati domovino ter jo braniti pred sovražniki. Seveda ga mora navdajati velika ljubezen do domovine in imeti mora tudi dovolj poguma; ne sme se bati niti sabelj niti krogel sovražnikovih. Ko se pa kot zmagalec vrača v domovino, uživa veliko čast in veselje!

Visoko ga spoštuje vsak,
ki v vojni kaže se junak:

sè spevi ga pozdravljajo,
s svetinjami proslavljajo.

Saj si bral o našem slavnem junaku Andreju Čehovinu, ki se je v vojni na Laškem l. 1848. in 1849. tako hrabro nosil, da je bil deležen najvišjega vojaškega odlikovanja ter je bil povzdignjen celo za barona? — Dal Bog, da se tudi ti ne odvrneš tako lahko od ljubezni do kake reči, ko dorasteš! Kdor hoče postati kaj imenitnega, ta se mora tudi žrtvovati in ni se mu zbatì nikake nezgode!»

VELIKONOČNI ZVON.

Le pevaj, pevaj, sladki zvon,
le pevaj pesem radostno,
oznanjaj srečo, radost, mir
čez vas, poljano in goro!

Le pevaj, pevaj, mili zvon,
tolažbe v vsako lij srcé,
da tudi bedni Minici
se posuše grenké solzé —

oh, oče njen je šel v vojsko,
a Bog bo poskrbel za njo.

Jak. Soklič.

DEKLAMOVANKE.

5. Bolezen.

Naša pridna kravica,
naša lepa šeka,
je zbolela — a za njo
ni dobiti leka.

Mati so dejali:
»Kašlja kravica,
morda ji je škodila
kaka travica.«

In so rekli oče:
»To je hudo to:
prišlo pač med krmo
kurje je pero — — —«

Stric pa presodili
bol so kravice:
»Preveč se najedla
je otavice.«

Mati vse umetnosti
za boleznì kravje
so poskusili, da bi
ji vrnili zdravje.

Oče bili so v skrbeh:
»Kam bo to prišlo?«
Stric so jih mirili:
»Ne bo tak hudo!«

Kravica ni jedla
ves dan in vso noč —
v jutro pa zamukala:
»Zdaj pa s postom proč!« — —

Oj ti pridna kravica,
naša lepa šeka,
Bog ti dolgo zdravje daj,
ti pa nam še mleka!

Jože Plot.

